

"بەختيار ەلى واى گوت!"

سەلام ەبدوﻻ

dwaroj@yahoo.de

ئاساييە لەسەردەمى سەرکەوتنى دەسەﻻت و ەكرى تاوان و سەربېرىنى مرؤف و كۆشتنى بەكۆمەلى بىتئاوانان و گەشەسەندنى دزايەتى كۆمونىزم، فكر و بۆچوون و كتيبى ھاوچەشنيان بازارپان ھەبىت، بۆ نموونە لە بازارى كتيبى سليمانى كتيبى ھيتلەر(ماين كەمف – وەرگپرەكە لەبەر نەزانی نوسىويەتى<ماين كەمف>؛ كتيبى جۇراوچۆر لەبارەى نيتشە يان بەرھەمەكانى و لەپاڻانەو دەيان كتيبى سيكسى و دزە ژن يان ھينانيان بۆ ئاستى جەستە كە كارى ھەرە گەورەى پياوسالارە"بەرپزەكانە" بە بەرفراوانى بۆلۈكرينەو؛ زۆر"ئاسايە" كاك شوان ئەحمەد-چەندىن كەسى تر- سەرسامى خۆى لەبارەى نازىيەك وەك(مارتین ھايدەگەر)دەربېرى لە وتارى(مارتن ھايدەگەر و ستايشكردىنى ژيانى لادى – سەرچاوە: كتيبى ناوبراۋ بەناوى: چەند بابەتتيكى فيكرى، لاپەرە55)؛ لەوھش ئاسايىتر ئەوھىيە، سايتتيكى ئينتەرنېت كە لەسەرەتاوھ خۆى بە ماركسى و بەرگرېكەر لەم ەلەسەفەھىيە پيشانەدە، كەچى ماوھىكە گۇفارى جنيۇفرۇشى و دزە كۆمونىزم(رەھەند)، بەشانازىيەوھ لەسەرسنگى سايتەكەيان داناوھ؛ سايتى(دەنگەكان) ريكلام دەكات بۆ كەسانتيك جويىن بە خەلك دەدەن(ئەگەر بېروا ناكەن با نەختيكت خۇيان ماندوو بكەن، تا ئەو سووكايەتى و ئاستنزمىيە لە نووسينەكانيان، بە چاوى خۇيان ببينن)؛ من نازانم بۆچى دەنگەكان دزايەتى شوعيەت، ريكلام بۆ بۆگەنترين و جەنگپەرەستين و دواكەوتووترين و وەحشيتين ەيلەسوف دزايەتكردىنى ژنان دەكەن، كەچى كاتى بەندە بە سەددان بەلگەوھ بەرەم لەو ەقارەتانه گرت، وتارتيك لەبارەيانەوھ نووسى، بۆلۈيان نەكرەوھ؟

رەنگە بۆلن"ئاخر زمانى نووسينى تۆ زىر بوو)بۆيە بلاومان نەكرد"، منيش دەلتيم وايە، بەلام بۆچى پېتان قېوولتە بەختيار لە نووسينەكانى، بۆ نموونە خەلك بۆل(ميگەل) يان جويىن بە خەلكى نەخويندەوار بىدا؟؛ من بە زىر قسە بە يەك نەفەر دەكەم كە زماندرېژى و بى ئەدەبى بە مليونان خەلك دەكات؛ لەوانەيە بەرپرسەكانى(دەنگەكان) ئەم شيعرەيانە بى قېوول بېت:

(قتل امرئ في غابة، جريمة لا تغتفر

وقتل شعب آمن، جريمة فيها نظر).

بۆ نموونە: ئەگەر(دوعا) بۆ من كۆمونىزم بى، بەختيار ەلى بە بەردبارانى دەكات و چەندىن لايەن و ريكخراو گۇفار لە ناھەنگى ئەم وەحشيكەرېتتيە بەشدارى دەكەن!

كاك شوان ئەحمەد لە گەل بەختيار ەلى چاوپيكتەوتن دەكا، زۆر زۆر زاراوھى بېكەلك و بى مانا و بېناوھرۇك و پيكتەنيانوى(ئىسلامى سياسى_لاپەرەى 115)-بەكاردەھينى، منيش ليرەدا دووبارە لەسەر ئەم مەسەلەيە دەوھستم و ئەم پرسيارە دەكەم: ئايا ھېچ كەس بېستويەتى يەكك بۆل: مەسيحى سياسى، جوو سياسى، كاكەيى سياسى، يەزىدى سياسى، سوبى سياسى، بودى سياسى، ئەرمەنى سياسى، ئالگرېشناى(دينتيكە لە ھىندستان)، سياسى؟

ئەگەر كەس ئەو جۇرە زاراوانەى نەبېستووھ، ئەدى بۆچى بەختيار و"ئەمسالە" ئەو زاراوھىيە بەكاردەھينى؟؛ لەراستيدا ئىسلام لەگەل بانگەوازی موحەمەد بۆ ئىسلام، بزوتنەوھىكى سياسى بووھ و ئەگەر قورنان بخوينن، ئەوا ئەگەر لە چىرۇك و ئەفسانە و جن و جنۇكەكان بگەرېين، دەيان ئايەت لەبارەى سياسەتى ئابوورى، سياسەتى جەنگ، سياسەتى ئاشتى، سياسەتى خيزان....ھتد پيكتەتووھ و ھەروا بە درېژايى ميژووئى ئىسلام رەوتى جياوازی ھەبووھو ھەموويان سياسين. لەبەر ئەو ھويانە، راگەياندەنەكان خېريان دەكات، ئەگەر لەو زاراوھ چەواشەكارە، بگەرېين!

بەختيار ەلى دەل: (من خەون بە ياسايەكەوھ دەبېنم بەرەحمەتر بېت لە تاوانبار، خەون بە قوربانىيەكەوھ دەبېنم دلئەرمتر بېت لە جەلاد- سەرچاوە: وەلام لە رۇژگارى ونبوونى پرسياردا، لاپەرە 28)

ئەگەر ئەم وتەيە بە شيوھىكى ەمەلى و لە پەيوھست بە دادگايبكردىنى سەرانى فاشتتى سەيرى بگەين، ئەوا بەختيار بە راشكانەوھ داوا لە دادوھرى سەدام و دەستەكەى دەكات(بەرەحمتر بېت لەو تاوانبارانە) و بە ھەمان شيوھ داوا لە قوربانىيانى دوئيني دەستى بەعس دەكات، بۆ نموونە لە(ئەنقاروھەكان يا زىندانە سياسىيەكان)، دلئەرمتر بن لە سەدامى جەلاد و ھەروا داوا لە"قوربانىيانى" ئيمرۇ، واتە سەددام و ەلى كيميواى دەكات(دلئەرمتر بن لە"جەلاد")مەكانيان!

ئەمە دەققى روون و ئاشكرايە و هيچ رافەكردىكى تر قىبول ناكات وئەوندە سەقەت و خوارە، لەبارەيانەوۋە هيچم پى ناگوتريت. ئەو بۇچوونە وەك ئەوۋە وايە، يەكك بە سىپارتىيەكانى مېژوۋ بلى: كۆيلەكان رانەپەرپان؛ كۆمۇنارىيەكان، ئىۋە خراپكارى دەكەن؛ كوردستانىان بەرگرى چەكدارى نەكەن...ھتە. بەختيار پاش لاپەرپەيەك ھەر بە خۇى ئەو بۇچوونە سەرەوۋە بەرپەرچەدەتەوۋە.

بەرپاستى وايە: ئەوۋە فرەبېژى بكات، گورىسى باسەكەى لەدەست دەچى وپىنەوۋپەرپۇكردن بېبايەخ دەبېت و قسەكەر خۇى دەخاتە ھەلدېرى ھەزاربەھەزاروۋە و ئەمەش نموويەكە بۇ ئەم بۇچوون: بەختيار دەنوۋسى: (چەمكى لىبوردن بۇ ئەوۋە نىيە، قورىبانى لە جەلاد خۇشېت، بۇ ئەوۋە نىيە ئەوانەى لە گيانى سەدان ھەزار كەس بەرپرسىان، تاوانبارنەكرىن، بەلكو بۇ ئەوۋە قورىبانىيەكان لە يەكتر ببورن، بۇ ئەوۋە كورد، عەرەب بە گوناھبار نەزائىت، مىنالانى كەرەلا، مىنالانى تىكرىت تاوانبارنەكەن...لاپەرپەى 30)

خوينەرى بەرپىز: من لەو بۇچوونە حالى نەبووم، ئەى تۇ؟
بەختيار بەشېۋەيەكى پىكەنىناۋى داۋا دەكات < قورىبانىيەكان لەيەكتر ببورن > بەخۇى دەچىتە بەرزى بانانەوۋە و وەك كەسك لەدەرەوۋى واقع و مېژوۋ و لۇژىك، بە يەكچاۋ سەيرى قورىبانىانى بەعس و ئەوانەى تا سەرئىستقان بەرگرىان لە بەعس كورد وەك فىدايى سەدام، موخابەرەت و ئەستخبارات، دەكات. ئايا ئەمە سووكايەتىكردن نىيە بە قورىبانىانى دەسەلاتى فاشىيەت؟! لېردا ھەر بەخۇى پىشتىگرى لە جەلاد دەكات دۇى قورىبانى...چەقۇ ماجدەكات و تەدەكاتە برىن، دەمى قورىبانىيەكان دادەخات و ئازادى دەدات بە جەلادەكان، بەلام لەبەر ئەوۋى نازائىت چى دەلئىت، خۇى گالتە بەخۇى دەكات.

پىدەچىت بەختيار ھەموو شتىك گىشتىگر بكات، ئەوۋە نىيە باسى <رېزى ھەق، رېزى ژيان، رېزى دادپەرەوۋى و رېزى مرۇق> دەكات. يەكك لە گەرەترىن كېشى مرۇقايەتى برىتىيە لە باسكردنى ((ھەق))، لېردا دەبى پىرسىار بىكەين: ھەق بە پى چ پېۋەرئىك؟ ھەقى كى لەبەرەمبەر كى؟ بۇ نموونە، ھىگل دەلى(ژيان برىتىيە لە مىلمانى لەنئىۋان دوو ھەق-من چۇن خۇم بە ھەق دەزانم، جەلادىش بەھەمان شېۋە، بەلام ئەگەر دەسەلاتم بەدەستەوۋە بىت، ھەموو ھەقەكانى جەلادەكە دەنئەمە ژىرپىمەوۋە. ئەمەيە لۇژىكى مېژوۋى مرۇقايەتى!); بەپرست ئەى مەبەستى بەختيار كامە ھەقە؟! ئەوۋە ھەر بەختيارە دەنوۋسى: (...بەلام نوسەران و داھىنەران چۇن مەحكومن بە گەرەن بەدۋاى ئازادى و جوانى لە تىكىستا، ئاۋھاش مەحكومن بە گەرەن لە دۋاى ئازادى و جوانى لە ژياندا-ھەمان سەرچاۋە، لاپەرپەى 276)

ئايا نووسەرەكانى مۇسۇلۇنى، فرانكۇ يان نووسەرە ئىسلامىيەكان، نووسەرە ئەمىرىكىيەكان كە جەنگى "ھەق" بەرپادەكەن يان نووسەرەكانى(بىلد تىسايتونگ، دۇتتە شتمە...ھتە)، نووسەرە شۇفەنىست و لىبرالىش دەگەرپىن بۇ جوانى ژيان؟! خۇش ئەوۋە لەبەرەدەم خانەنشىنى دەنوۋسى(تەقاعودى-لاپەرپەى 13)، بەلام لەبەرەدەم دىيان زارۋەى نەناسراۋ، ھىچى نەنوۋسىوۋە تا خوينەر لە دەقەكەى تىبگات، بۇ نموونە(ئەناتۋى، رادىكال، ساپكۇلۇژى، ھۇلۇكۇست، پۇلىۋفونى، لۇكاشىشەۋەيە دەبى بنوۋسى(لۇكاش)ىشەۋەيە، سەمبولى ھەلەيە و راستەكەى- سەمبۇل، رىكۇرد، فۇرمۇلە، كۇنىسېت، فۇبىيا، فىمىنت- مەبەستى(فىمىنىست)ە، كلىشە، مەبەستى(كلىشە)يە، ئەرگومېنت، رىتۋال، ئۇلىگارشى، تابۇ، فالوسىيەكان، كۇنتۇ، لۇكان، فاكتر، مۇبىلىزە، ئەكتىفىست، ئەبەستىم، كەرنەفال-مەبەستى كەرنەقالە، گۇبالىزىم، گۇبالىزىمىش...ھتە. وا بزەنم كاك بەختيار ھەندى جار بۇ قۇشەمى ئەو جۇرە بۇچوونە دەردەبىر، وەك چۇن زارۋە لاتىنىيەكان بە ھەلە دەنوۋسى، وەك: سىزۇكتور، دەنوۋسى(سىزۇكتور-پىى وايە ئەم ووشەيە لە تراكتۇرەوۋە ھاتوۋە-!); لەبرى ئىدۇلۇژى، دەنوۋسى(ئابدۇلۇژىك، باشترىكە بىنوسىيا ئاى دۇ، يان ئاى ماستاۋ-لاپەرپەى 13); لەبرى ئۇپۇزىتسىون، دەنوۋسى(ئۇپۇزىتسىون-لاپەرپەى 21); لەبرى فەناتىكەكانەوۋە، دەنوۋسى(فانەتىكەكانەوۋە، لاپەرپەى 39); لەبرى ئەوۋە بنوۋسى(تىلۇلۇژىانە)، دەنوۋسى(تىلۇلۇژىانە-لەلاپەرپەى 227 و لە لاپەرپەى 225 دەنوۋسى تىلۇلۇگى); لەبرى(فۇندەمىنتال)، دەنوۋسى(فەندەمىنتال-لاپەرپەى 19); لەبرى نىگەتىف، دەنوۋسى(نەگەتىف 228); لەبرى ئىنىستىتوت، دەنوۋسى(ئەنىستىتوت-لاپەرپەى 269); دىسپۇت واتە سەتەمكار، بۇيە(دىسپۇت و سەتەمكار- لاپەرپەى 285) بىمانايە؛ لەبرى ئۇنىفىرسال، دەنوۋسى(يۇنىفىرسال-لاپەرپەى 200); دەنوۋسى(كۆمۇنە پارىس) لەبرى(كۆمۇنە پارىس); لەبرى مىلمانى جىنايەتى، دەنوۋسى(مىلمانى جىنايەتى-201).

"خوابكەم" خەلكى سلىمانى تۇزىك فىرى عەرەبى نەبن، دەنا بۇ ئەوۋە بىسەلمىن "رۇشنىرن"، بەرپاست و چەپ، بە سەددان وشەى عەرەبى بەكاردەھىن، رىك وەك ناسىاۋىكەم وان، كە چوو بۇ سەربازى و ماۋەيەكى كورت لە ناۋچە

عەربنەشەنەکان مایەو، لە گەرانەوێ بۆ خانەقین، کوردییەکی "لەبیر جوو" و هەر بە عەرەبی یان رستهکانی بەتێکەڵی دەردەبەری.

بەختیار بۆ نمونە ئەم وشەو زاراوانە بەکاردهێنیت که بەراستی زۆر ئاسان و لەبەرەرامبەریندا بە کوردی هەن و پێویست بەو ناکات بە عەرەبی بنووسرین، وەک (تەحقیق، فەزا، تەفسیر، ئەخلاق، مۆتەلق، تەقەلید، ئیعلامی، وەلائی، عیبرەت، تەعبیر، تیکست، عاتیفی، خوسوییەت، تەساموح، فەرد، دین، مەرجهعییەت، ئیبداع، جەوهر، ئیدیعاً، تەرگیز، نەشاز، ئیقاغ، خەلەل، ئەعساب، موعجیزە، تەوزیف، پەونەق، مەنەج، عیبادەت، عەرەت، غەیب، ئیمان، میسداقییەت، ئیھانە، مۆھاتەرەت، مۆقەدەسات، قانون، لەزەت، مەلەف، تەفکیکە، سوپیگت، وەرشە، ئیفترازی، خوسوسی، ئیدراک، ئیلتیزام، تۆھمەت، کەشف، زەعیم، فەزا، وەلاء، موبارەک، مدی الحیاة، ئیلھام، ئەفگانستان-لاپەرە 123- کەس بە ئەفغانستان دەلی ئەفغانستان؟!، فەناعەت، کابوس، ئیبتیزاز، تەداول، ئیقلمییەکان، خەتەر، فەناکردن، نەر جسییەت، ئیستېداد، مۆقەتیش، سەقف، مۆزەف، فەرز، عەقاندی، مۆساوومە، وەعد، تصدیر، ئیختیساسەکان، بێرەسید، سەحرا، نەقلە، تەعمیم، نەسیحە، مۆتەلق، لەبەرەرامبەر بەرھەمھێن دەنووسی (مۆنتج)، راستەکی (مۆنتج)ە، ئیجتیمال، شموولی، خەزین، مۆفەکیریک (پیکەنین قەدەغەییە)، ئیستیفزاز، البث المباشر- دەیتوانی بنووسی: پەخشی راستەوخۆ، فەھرەست، عەجیب، وەقائیانە، ئینتقائی، ئیفلاس، عموومییەت، قەسیدە، شەرح، تەحالیف، ئیفلاس، ((فایل و دۆسییە، لاپەرە 223))، هەردووکی یەک شتە، تەشھیر، قازی، جورئەت، فەساد، جیدییەت...ھتد، بێجگە لە چەندین ھەلە یان چاکیکردن، بە مەرجیک، کتیبەکە چەندین جار ھەلەبەری کراوە!

ئایا ئەو زمانی نووسینی کەسیکی رۆشنیرە؟!

بەختیار دەلی: (زۆر زەحمەتە بۆ نووسەر لە لیبوردن زیاتر، لە قوولکردنەووەو چەسپاندنی لیبوردن زیاتر داوا ییچی دی بکات...)

نووسەر، ناوی پیشەییەکە، بەلام فرەرەنگ و فرە بۆچوون و لایەن و ھەلۆیست، بۆیە دەبوو ئەو وشەییە گشتگیر نەکات، ھەروا میژوو شایەتھالی ئەو راستییەییە کە نوسەرانی زۆر ھەبوو، بەشداریان لە کوشتن و برین کردوو یان لەناستیاندا بیانویان ھیناوتەو، یان تاوانەکانیان بەراست ناونوو سکردوو یان بیئەدەنگیان کردوو و نوسەرە کوردەکانی ناو دەزگاکانی بەعس، نزیکترین نمونەن-یەکیک لێیان ئیستا دەسەلاتدارو نابری منی کردوو، و کەسیش ناتوانی بلیت (ئەوانە نووسەر نین یان نووسەر نەبوون)!

ئەو بەختیارە حوکمی رەھا دەدات: (...ھیچ عیراقییەکی نییە کاریگەری سەدام حوسینی بەسەرەو نەبیت. لاپەرە 37).

ئایا ئەو راستە؟ وەلامی ئەم پرسیارەش بۆ خوینەر بەجیدەھیلیم!

ئەوجا لەبەر ھەموو ئەو "بلیمەتییە" بیئەندازەییە، لیزنەییەکی "سەر بەخۆ وشارەزا" لە فیستیقای گەلاوێژی 2007، خەلاتی (بەختیار عەلی) یان کرد!

بەراست، ئەگەر من بۆ ئەم ھەموو نەزانی و بی ئاستییە، قوری ھەموو عەالم بەسەر خۆما نەکەم، چی بکەم؟!

سەلام عەبدوڵا

dwaroj@yahoo.de

07701929872